

Iedereen doet mee in Amstelveen Meer aandacht nodig voor mensen met gehoorverlies

Advies aan gemeente en voorstel voor plan van aanpak

Auteurs: Marja de Kinderen, Jolanda Peper
Datum: November 2024

Inhoudsopgave

Korte inhoud	3
1 Inleiding	4
2 Mensen met gehoorverlies in beeld	5
• 2.1 Verschillende vormen van gehoorverlies	5
• 2.2 Gradaties van gehoorverlies	5
• 2.3 Hoe is de gehoorbeleving positief te beïnvloeden	6
3 Impact van gehoorproblemen	6
• 3.1 Terugtrekken uit het dagelijks leven en eenzaamheid	7
• 3.2 Prikkelgevoeligheid, evenwichtsverlies en dementie	8
4 Hoe vaak komt gehoorverlies voor in Amstelveen	8
5 Ervaringen uit de praktijk in Amstelveen	9
• 5.1 Wijkcentra	9
• 5.2 Raadhuis	10
• 5.3 Zorgvlied	10
6 Aanbevelingen voor de gemeente	11
7 Naar een plan van aanpak met actiepunten 2025	12
8 Geraadpleegde bronnen	12

Korte inhoud

Dat slechthorendheid in Nederland een vaak voorkomend probleem is, weten we wel. De grootte van de groep die hier last van heeft in Amstelveen is onbekend. Dit geldt ook voor de ernst en omvang van de problematiek die hieruit voortvloeit.

Deze notitie heeft tot doel om hierover meer duidelijkheid te geven waardoor inwoners uit Amstelveen met gehoorverlies meer kansen krijgen om 'mee te doen' in Amstelveen.

Het doorberekenen van cijfers uit diverse bronnen leidde tot een indicatie van de grootte van de groep inwoners van Amstelveen die lijden onder gehoorproblematiek. Ongeveer 15 % van de Amstelveners hebben een matige of ernstige vorm van gehoorverlies. In diverse gradaties, met uiteenlopende problemen. Vaak denkt men dat gehoorverlies een ouderdomskwaal is, dat verholpen kan worden door de aanschaf van een gehoorapparaat. De praktijk is echter veel weerbarstiger. Gehoorverlies komt voor bij alle leeftijden. Ook in toenemende mate bij jongeren. Gevolgen van gehoorproblematiek verschillen per leeftijd. Onderzoek wijst uit dat de gevolgen van gehoorproblematiek bij jongeren al tijdens school, studie en het vinden van werk aanleiding geven tot problemen. Er is grote kans op laaggeletterdheid, net als eenzaamheid, mentale problemen en depressie. Deze groep is vaker arbeidsongeschikt dan goed horenden, en maakt vaker gebruik van uitkeringen en zorg.

Hoe ziet dat eruit in Amstelveen? In deze notitie komen enkele voorbeelden uit de praktijk aan bod, zonder de pretentie te hebben om volledig te zijn.

Inmiddels is de notitie besproken met de beleidsmedewerker van de gemeente en zijn er plannen in ontwikkeling om voorzieningen te realiseren voor deze grote doelgroep in Amstelveen. Plannen, voorzien van actiepunten waardoor mensen met gehoorverlies kunnen meedoen in Amstelveen!

1 Inleiding

De gemeente Amstelveen streeft ernaar dat iedereen zich thuis voelt en kan meedoen In Amstelveen, ongeacht afkomst, voorkeur of een eventuele beperking. Om dit te realiseren zijn er diverse initiatieven gaande en zoekt de gemeente ook verbinding met inwoners. De werkgroep Inclusie is hiervan een voorbeeld. De werkgroep heeft de mogelijkheid om gevraagd of ongevraagd advies te geven aan de Raad.

Dit advies betreft inwoners met gehoorverlies¹. Deze doelgroep heeft in Amstelveen méér aandacht nodig dan op dit moment gerealiseerd wordt.

Buurtclub Leefstijl² is sinds 2022 in het bezit van een mobiele ringleiding, die in groepen van 200 personen kan functioneren en individueel is aan te passen bij wel of niet aanwezige persoonlijke hoorapparaten en de individuele hulpvraag. Deze apparatuur wordt inmiddels voor diverse activiteiten in Amstelveen uitgeleend.

Er zijn inmiddels enkele ervaringsdeskundigen met gehoorverlies in Amstelveen actief, met als doel meer gehoor te vinden en de zichtbaarheid van gehoorproblematiek te vergroten. Zij vormen het netwerk 'Hart voor Gehoor'. Deze naam én het logo is door henzelf gekozen en is binnenkort te vinden op de website van Better Together Amstelveen³

Deze notitie gaat in op de prevalentie van gehoorverlies in Amstelveen en de impact van de gevolgen van gehoorverlies op de kwaliteit van leven. De notitie sluit af met een voorstel voor een plan van aanpak voor 2025 met concrete verbeteractiviteiten voor inwoners met gehoorverlies in Amstelveen.

Dit plan van aanpak kan ook een concrete bijdrage leveren aan het realiseren van het advies van de Participatieraad Sociaal Domein Amstelveen om meer aandacht te besteden aan implementatie van het VN-verdrag handicap en de daarbij horende Strategienota en NEN Bouwnormen.

¹ In dit advies worden zowel de termen 'gehoorverlies' en 'auditieve problemen' of 'auditieve beperking' of 'doof' en 'slechthorendheid' gebruikt. Dit geldt voor de hele range van doof- tot slechthorendheid, inclusief overgevoeligheid voor geluiden als tinnitus en hyperacusis.

² Buurtclub Leefstijl is een vrijwilligersinitiatief in Amstelveen. Deelnemers ontmoeten elkaar tweemaal per maand om leefstijlgerelateerde onderwerpen te bespreken en – activiteiten te ondernemen, afhankelijk van hun intrinsieke motivatie om aan hun leefstijl te werken. Buurtclub Leefstijl is gebaseerd op Positieve Gezondheid.

³ Better Together Amstelveen is een netwerkorganisatie waarbij meer dan 20 uiteenlopende (zorg- en welzijn) organisaties zijn aangesloten, met het doel om eenzaamheid te bestrijden.

2 Mensen met gehoorverlies in beeld

Deze doelgroep bestaat uit personen, jong en oud, met een auditieve beperking. In de volksmond worden zij vaak doof genoemd. Slechthorend⁴ of doof zijn: het betekent voor iedereen iets anders. Het feitelijke gehoorverlies verschilt, net als de oorzaken en gevolgen. Bij de een werkt een bepaald gehoorapparaat prima en voor de ander werkt dat apparaat niet. Apparaten filteren geen geluiden, waardoor de beleving van een apparaat in een groep weer anders is dan in een één op één contact.

Ook maakt iedereen persoonlijke keuzes, bijvoorbeeld op het gebied van identiteit, taal, hulpmiddelen en communicatie. Ieder gehoorprobleem is anders.

2.1 Verschillende vormen van gehoorverlies

Er zijn verschillende vormen van gehoorverlies:

- Slechthorend: houdt in dat iemand minder goed hoort. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen gehoorverlies van 25 – of 35 decibel of meer;
- Vroege doofheid: betekent dat iemand doof is geboren of is geworden vóór de leeftijd van drie jaar;
- Plotsdoof: betekent dat iemand plotseling doof wordt aan een of twee oren;
- Slechthorend en laatdoof: betekent dat iemand later in het leven minder gaat horen.

Het komt regelmatig voor dat gehoorverlies gepaard gaat met tinnitus (geluiden horen die er niet zijn) en hyperacusis (overgevoeligheid voor geluid). Het veroorzaakt overprikkeling en maakt meedoen lastig.

2.2 Gradaties van gehoorverlies

Het aantal decibel is bepalend voor de gradatie van gehoorverlies. Daarbij kunnen per persoon bijkomende klachten de gradatie beïnvloeden. De akoestiek van de ruimte en achtergrondgeluiden beïnvloeden eveneens de gehoorbeleving. Iedereen ervaart zijn gehoorverlies op eigen wijze. Ongeacht deze factoren wordt globaal gezien onderstaande indeling gehanteerd op een schaal van 0 tot 120 decibel:

De ‘glijdende schaal’ van gehoorverlies vraagt om verschillende aanpassingen.

⁴ In deze notitie worden de termen ‘gehoorverlies’, ‘auditieve problemen’ of auditieve beperking’, ‘doof’ en ‘slechthorendheid’ door elkaar gebruikt. Het betreft de hele range van slechthorendheid tot doof, inclusief overgevoeligheid voor geluiden als tinnitus en hyperacusis.

De grootste groep bestaat uit mensen die met hoortoestellen of een Cochleair Implantaat veel moeite moeten doen om iets te verstaan. Zij worden slechthorend genoemd.

Verlies van 25 tot 35 decibel= licht slechthorend	Niet altijd gehoorondersteuning in gebruik
Verlies van 35 tot 60 decibel= matig slechthorend	Groepsgesprekken zijn moeilijk te volgen, 1 op 1 gesprekken zijn te volgen, zonder veel achtergrond- geluiden. Communicatie is vaak een probleem
Verlies van 60 tot 90 decibel= ernstig slechthorend	Verstaan van spraak geeft ernstige problemen, soms mogelijk (afhankelijk van akoestiek en achtergrond- geluiden). Voor de communicatie is inzet van hulpmiddelen, spraakafzien en/of ondersteunende gebaren nodig
Verlies van 90 tot 120 decibel= doofheid	Verstaan van spraak is mogelijk met een Cochleair Implantaat. Een kleine groep mensen kiest voor communicatie via gebaren (NGT) en kiezen gebarentaal als eerste taal

2.3 Hoe is de gehoorbeleving positief te beïnvloeden

De akoestiek van de ruimte is medebepalend voor de gehoorbeleving. De inrichting is van belang, zoals ronde tafels en akoestische banken. Strakke, kale muren en harde materialen benadelen de akoestiek. Dit geldt ook voor achtergrondgeluid. Tafel- en vloerkleden, gordijnen en kussens, plafondbekleding en zachte materialen bevorderen de akoestiek. Tijdens groepsgesprekken is het van belang dat er één voor één gesproken wordt, dat de hand opgestoken wordt als men het woord wil nemen, dat er bij het gebruik van een tafelmicrofoon harde geluiden vermeden worden zoals het neerzetten van servies, het ritselen met papieren servetten of theezakjes, het roeren in koffie of thee, het aanschuiven van stoelen enz. Verder is het van belang dat men rustig en niet te snel praat, de personen met gehoorproblematiek de kans te geven om de mond te zien en te vragen of alles te volgen is. Daarnaast zijn er verschillende aanpassingen te verkrijgen bij gehoorproblematiek zoals diverse soorten telefoons met – of zonder aanpassingen, ringleidingen, mobiele hulpmiddelen, belaanpassingen bij de voordeur, zwaailicht, trilkussen, sirene.

3 Impact van gehoorproblemen

‘Meedoen’ kan meestal alleen als er passende gehoorondersteunende middelen en kennis hieromtrent beschikbaar zijn. De gedachte bestaat vaak dat gehoorverlies een ‘ouderdomskwaal’ is, die te bestrijden is door de aanschaf van een gehoorapparaat. Helaas ligt dit complexer.

In het algemeen heeft gehoorverlies een enorme impact op het leven van personen zelf en diens directe omgeving. Slechthorendheid betekent méér dan het minder

goed kunnen horen van geluid. Gehoorverlies heeft gevolgen voor het sociale leven, het gevoel van veiligheid, verlies van zingeving en geeft toenemende gevoelens van eenzaamheid. Het heeft ingrijpende gevolgen voor het dagelijks leven, welzijnsbeleving en werk.

Per leeftijdscategorie zijn de gevolgen verschillend. Jongeren hebben meer kans op mentale problemen en depressie. Van der Wilk beschrijft dit als fade-out. Slechthorende jongeren met de leeftijd tussen 18 tot 24 jaar ervaren 59% vaker fade-out dan personen van de leeftijd van 45 jaar en ouder. In deze leeftijdscategorie lijdt 23 tot 30% aan fade-out. In dit artikel staat dat er in Nederland (2024) 500.000 personen zijn die lijden aan mentale problemen ten gevolge van fade-out. Dit is 2,79% van de inwoners in Nederland. Omgerekend naar Amstelveen betekent dit dat er in Amstelveen 2.648 personen zijn met een fade-out ten gevolge van slechthorendheid.

Bij jongeren staat hun toekomst onder druk door gehoorproblemen. Ze hebben een grotere kans op laaggeletterdheid, problemen op school en studie, minder mogelijkheden in het oefenen van sociale vaardigheden, mentale problemen, depressie en eenzaamheid. De arbeidsparticipatie van mensen met een zintuiglijke beperking is laag; ze hebben aanzienlijke problemen met het vinden en houden van werk. Mensen met een beperking vinden het heel belangrijk om te werken. Het biedt hen financiële zekerheid en zelfstandigheid. Ondanks hun beperking worden ze 'gezien'. Werken is eveneens belangrijk voor identiteitsvorming, het biedt hstructuur en een waardevolle dagbesteding.

Er zijn voor jongeren meer financiële investeringen nodig. Verbeteringen voor personen op jonge leeftijd met gehoorproblemen zijn ook op gemeentelijk niveau van belang. Uit de Handreiking Arbeidsparticipatie van het College voor de Rechten van de Mens blijkt uit de cijfers van het CBS over de periode 2000 tot 2005, dat 20% van de mensen met een auditieve beperking arbeidsongeschikt is, ten opzichte van 4% van de arbeidsongeschikten zonder auditieve beperking (Josten, Korver & De Lange, 2007).

3.1 Terugtrekken uit het dagelijks leven en eenzaamheid

Zoals aangegeven, is deelnemen aan het sociale leven vaak moeilijk voor mensen met gehoorverlies. Daardoor gaan ze op den duur vaker luisteromstandigheden vermijden zoals recepties, verjaardagen of voorstellingen en uiteten gaan.

Sommigen hanteren bewust of onbewust communicatiestrategieën om het probleem te maskeren. Meelachen, het gesprek naar zich toetrekken en zelf veel praten, zijn daar voorbeelden van. Communiceren is lastig ten gevolge van minder spraak verstaan en kost een enorme inspanning. Voor sommigen is dit een

dusdanige strijd dat zij zich simpelweg terugtrekken. Ze isoleren zich van gesprekken met vrienden en trekken zich terug uit deelname aan activiteiten.

Onderzoek toont aan dat het aantal nauwe contacten afneemt zodra mensen slechter gaan horen. Verlies van contacten en sociaal isolement zijn risicofactoren voor cognitieve stoornissen. Uit dit onderzoek blijkt dat hersenen van iemand met gehoorverlies snel veranderen. Vaak treden concentratieproblemen op en komt het geheugen en het planningsvermogen onder druk te staan. Voor jongeren heeft dit uiteraard andere gevolgen in hun toekomst dan voor ouderen. Bij ouderen heeft dit volgens het artikel invloed op het (eerder) ontstaan van dementie. Zie verder bij 3.2.

3.2 Prikkelgevoeligheid, evenwichtsverlies en dementie

Oorproblemen kunnen meer problemen veroorzaken dan alleen een verminderd gehoorvermogen. Ze kunnen ook invloed hebben op hoe iemand beweegt, loopt, staat en zijn evenwicht bewaart. Oren zijn er niet alleen om te helpen horen. In feite werken ze samen met een reeks verschillende systemen in het lichaam.

Gehoorverlies veroorzaakt geen evenwichtsstoornissen, maar problemen in het binnenoor kunnen wél leiden tot evenwichtsproblemen. Gehoorverlies en evenwichtsproblemen treden hierdoor regelmatig tegelijkertijd op en vergroten het risico op vallen, met alle gevolgen van dien.

Het blijkt dat mensen met gemiddeld gehoorverlies 3 keer zoveel kans hebben op het ontwikkelen van dementie. Als gehoorverlies behandeld wordt, zouden bijna 1 op de 10 gevallen van dementie kunnen worden uitgesteld. Hiervan uitgaande, betekent dit dat mensen met gehoorverlies die geen gehoorapparaat gebruiken, ongeveer 1,7 procent méér risico lopen op dementie in vergelijking met horende mensen. Opgemerkt moet worden dat het altijd lastig blijft om het onderscheid te maken tussen samenhang en oorzakelijk verband.

4 Hoe vaak komt gehoorverlies voor in Amstelveen

Uit het onderzoek 'Prevalentie van gehoorverlies in Nederland' van Veiligheid NL (2020) blijkt dat naar schatting 13% van de Nederlandse bevolking van 40 jaar en ouder, oftewel 1,2 miljoen mensen in 2020, lijdt aan gehoorverlies.

De mate van gehoorverlies is onder te verdelen in mild (>25 decibel) tot matig-ernstig gehoorverlies (>35 decibel). Uit het rapport van Van der Stoop e.a. (2019) komt naar voren dat ruim 15% van de Nederlandse bevolking >25 decibel gehoorverlies heeft, en dat de helft van deze groep meer dan 35 decibel gehoorverlies heeft. Deze laatste groep (>35 dB gehoorverlies) komt in aanmerking voor een vergoeding van een hoortoestel op grond van de Zorgverzekeringswet. Het percentage hoortoesteldragers is echter 4,6%. Dat duidt er volgens Van der Stoop

e.a. (2019) op dat een aanzienlijk deel van de mensen met matig tot ernstig gehoorverlies onbehandeld is.

Als deze gegevens geëxtrapoleerd worden naar Amstelveen in 2024 betekent dit⁵:

Dat er ruim 14.000 mensen zijn in Amstelveen die licht gehoorverlies hebben en ruim 7.000 met matig tot zwaar gehoorverlies.

Uit Amstelveen in cijfers (2024) blijkt dat er in 2024 in Amstelveen 49.012 inwoners zijn in de leeftijd van 40 jaar en ouder. Extrapolatie van deze cijfers houdt in dat er in Amstelveen 6.372 inwoners zijn die lijden aan gehoorverlies in die leeftijdscategorie.

Aantal inwoners in Amstelveen in 2024	95.014
>25 dB gehoorverlies	14.294 (15,04%)
>35 dB gehoorverlies	7.147 (7,52%)
Hoortoestel dragers	4.398 (4,62%)
Onbehandeld matig-ernstig gehoorverlies	2.749 (2,89%)

5 Ervaringen uit de praktijk in Amstelveen

Om een indruk te geven van de belemmeringen waar mensen met gehoorproblematiek mee te maken hebben, volgt hieronder een aantal ervaringen uit de praktijk.

5.1 Wijkcentra

In 2023 is er contact gezocht met medewerkers van buurthuizen in Amstelveen om te vragen of er gehoorondersteuning aanwezig was. Op dat moment bleek dat in twee buurthuizen één ruimte was met een ringleiding. Helaas konden op dat moment niet vertellen welke ruimte dat was. Men stond kennelijk niet stil bij de gevolgen hiervan voor personen met gehoorproblematiek, wat betreft deelname aan activiteiten in het buurthuis.

In 2024 is opnieuw contact gezocht met buurthuizen. Toen bleek dat de twee ringleidingen er niet meer waren en dat er in totaliteit geen gehoorondersteunende voorzieningen aanwezig zijn. Een ervaringsdeskundige ontving een mail met een

⁵ Cijfers uit het rapport van Van der Stoop e.a. (2019) zijn m.b.v. CBS-data over 2019 omgerekend naar percentages, waarmee vervolgens de aantallen voor gemeente Amstelveen zijn berekend. Deze cijfers moeten echter met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd. Zo gaat deze berekening ervan uit dat de prevalentie van gehoorverlies in 2019 gelijk is aan die in 2024. Inschatting is echter dat deze prevalentie toeneemt; zie bijv. het 'Verbetersignalement Perceptieve slechthorendheid bij volwassenen' van het Zorginstituut (2023). Ook is in deze berekening geen rekening gehouden met verschillen in leeftijdsopbouw tussen Nederland en Amstelveen. Aangezien de prevalentie van beperkend gehoorverlies met de leeftijd sterk toeneemt, is deze leeftijdsopbouw wel van invloed op de cijfers.

bevestiging daarvan. Er staat in de mail dat er in de buurthuizen in Amstelveen geen voorzieningen zijn voor mensen met gehoorproblematiek.

Personen met dementie verliezen vaak in de loop der tijd hun vaardigheid met hun eigen gehoorapparaat en behoeven ook hierin extra ondersteuning. Kennis over gehoorproblematiek is in het algemeen niet aanwezig

Tijdens het bespreken van deze notitie met de gemeente is afgesproken dat in 2025 voorlichting volgt over slechthorendheid en ondersteunende apparatuur, voor diverse doelgroepen. Bijvoorbeeld medewerkers van de gemeente (sociaal loket, receptie),

5.2 Raadhuis

Tijdens een voorlichtingsavond in het Raadhuis vroeg een persoon met gehoorproblemen of gehoorondersteuning mogelijk was, want zij kon het niet volgen. Helaas was dat niet het geval op dat moment. De persoon in kwestie was niet in staat om de voorlichting te volgen en is boos en teleurgesteld naar huis gegaan. Dit had zich een jaar daarvóór ook voorgedaan, maar ze hoopte dat de voorzieningen inmiddels verbeterd zouden zijn.

Voor invaliden met een rolstoel zijn vaak aangepaste plaatsen, dit zou ook een oplossing kunnen zijn voor personen met gehoorproblematiek: plaatsen dichtbij sprekers.

Tijdens het bespreken van deze notitie (oktober 2024) bleek dat er in het Raadhuis twee zalen zijn (de Raadszaal en Amstelveenzaal) waarin gehoorondersteuning via ringleiding mogelijk wordt. Verder worden de Raadsvergaderingen ondertiteld, zowel bij de fysieke vergaderingen als online. De loketfaciliteit en de verbetering van de telefonische bereikbaarheid voor doven en slechthorenden wordt in 2025 gerealiseerd.

Op de website van de gemeente komt informatie over de beschikbare hulpmiddelen in het Raadhuis, zodat slechthorenden zelf kunnen inschatten wat mogelijk is.

5.3 Zorgvlied

Tijdens een crematie wilde iemand gebruik maken van de ringleiding. Volgens de aanwezige begrafenisondernemer zou deze áán staan. De praktijk bleek weerbarstiger want de ringleiding deed het niet waardoor de persoon de crematie niet kon volgen.

Een ander iemand wilde tijdens een uitvaart gebruik maken van een schrijftolk omdat in haar familie gehoorverlies vaak voorkomt. Op het audio- en videosysteem kon de schrijftolk niet inloggen voor de boventiteling met tekst. De familie moest hiervoor zelf een monitor regelen. Uiteindelijk werd het gesproken woord met tablets ondertiteld. Helaas konden niet alle familieleden met gehoorverlies de plechtigheid volgen.

6 Aanbevelingen voor de gemeente

Het is duidelijk dat de groep mensen met gehoorproblematiek in Amstelveen meer aandacht en ondersteuning nodig hebben. Daarbij ontstaat de vraag welke ondersteuning gewenst en mogelijk is.

In Amsterdam bestaat Slechthorend Amsterdam. Onder leiding en begeleiding van een hoorcoach is een netwerk ontwikkeld, bestaande uit ervaringsdeskundigen. In de maandelijkse nieuwsbrief 'de Hoorkrant' kunnen mensen met gehoorverlies lezen over interessante en leerzame bijeenkomsten waar ze elkaar kunnen ontmoeten. Voorbeelden hiervan zijn Hoorcafé's en Luisterlunches. Tijdens deze lotgenotencontacten kunnen zij ervaringen delen, vragen stellen en kennis opdoen. In bijeenkomsten wordt informatie gedeeld over bijvoorbeeld theaters die toegankelijk zijn voor personen met gehoorverlies, kan men vragen stellen aan een audicien, of geïnformeerd worden over een CI-traject, over het regelen van een schrijftolk, over tinnitus, enz. De hoorcoach uit Amsterdam is bereid om een bijdrage te leveren bij het tot stand komen van dit soort activiteiten in Amstelveen. Inmiddels lopen er afspraken met de gemeente om dit soort faciliteiten en activiteiten te gaan bieden in Amstelveen. Zie plan van aanpak.

Een andere aanbeveling is om aandacht te besteden aan kennisontwikkeling over gehoorverlies, wat daarmee samenhangt en de voorzieningen die beschikbaar zijn. Bijvoorbeeld een (structurele) scholing voor wijkcoaches, sociaal beheerders, personen van het Sociaal loket, buurtsportcoaches, betrokken ervaringsdeskundigen en vrijwilligers. In het plan van aanpak is hierover een actiepunten opgenomen.

Inmiddels is er een klein netwerk van ervaringsdeskundigen en vrijwilligers opgericht, onder de naam 'Hart voor Gehoor'. Het streven is om bij dit netwerk meer Amstelveenaren te betrekken, van verschillende leeftijden. Zowel om gebruik te kunnen maken van de komende faciliteiten als om de doelgroep in Amstelveen te verkennen. Daarnaast zijn er actieve vrijwilligers en ervaringsdeskundigen gewenst om de faciliteiten gezamenlijk vorm te geven. Het ontwikkelen van dit netwerk eist tijd. De plaatselijke media kan hierbij stimulerend werken.

Een aanbeveling is om per buurthuis mobiele apparatuur aan te schaffen, vergelijkbaar met het model dat Buurtclub Leefstijl in gebruik is. Dat model is eenvoudig. Kan in een zaal voor max 200 personen gebruikt worden en is per persoon aanpasbaar. Ongeacht of zij een gehoorapparaat gebruiken of niet. Ongeacht of dat gehoorapparaat een ringleidingfunctie heeft of niet. Dit houdt echter wel in dat de medewerkers van de buurthuizen bekend moeten zijn met de apparatuur.. Dit is opgenomen als actiepoint in het plan van aanpak.

7 Naar een plan van aanpak met actiepunten 2025

Om een concrete invulling te geven aan bovenstaande overwegingen, is een globaal van aanpak uitgewerkt met concrete actiepunten. Inhoudelijk zijn op dit moment de voorstellen als volgt:

- Voorlichting medewerkers publiekszaken en sociaaloket
- Training netwerk professionals en ervaringsdeskundigen
- Luisterlunches - Lotgenotencontact Amstelveen
- Hoorcafé – Themabijeenkomsten Amstelveen
- Toegankelijkheid vergroten van het Raadhuis
- Toegankelijkheid vergroten (niet) gemeentelijke locaties
- Netwerk ontwikkelen Hart voor Gehoor

Bovenstaande plannen worden met de gemeente besproken, indien nodig aangepast en vastgelegd. Daarop volgt een communicatie- en werkplan, zodat het plan en de acties in 2025 vormkrijgen.

8 Geraadpleegde bronnen

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Nationale strategie voor de implementatie van het VN-verdrag Handicap. Overheid.nl Januari 2024 Beschikbaar via:

<https://open.overheid.nl/documenten/db93725f-4753-4e40-bf53-d18454b28308/file>

[Nationale strategie voor de implementatie van het VN-verdrag Handicap \(overheid.nl\)](https://open.overheid.nl/documenten/db93725f-4753-4e40-bf53-d18454b28308/file)

Geraadpleegd 31 augustus 2024

Dijk O van. Nieuwe norm moet toegankelijkheid gebouwen eenduidig maken. NEN normen. 13 oktober 2022 Beschikbaar via

<https://www.nen.nl/media/PDF/BkiP.07.22.Toegankelijkheid>. Geraadpleegd 31 augustus 2024

Veiligheid.nl website: <https://www.veiligheid.nl/sites/default/files/2022-04/Rapport>
Geraadpleegd 31 augustus 2024

Meijden W. van der, Panneman M., Kloet S., Blatter B., Homans N. & Goedegebure, A. (2020). Prevalentie van gehoorverlies in Nederland-Rotterdamse resultaten geëxtrapoleerd naar heel Nederland. Beschikbaar via [Prevalentie van gehoorverlies in Nederland \(veiligheid.nl\)](#). Geraadpleegd 25 augustus 2024

Cijfers over matig/ernstig gehoorverlies in Nederland: [Bevolking, huishoudens en bevolkingsontwikkeling; 1899-2019 | CBS](#)

Wilk R van der. Relatie tussen gehoorverlies en dementie. Hoorzaken. 29 januari 2019 Beschikbaar via www.hoorzaken.nl/nieuws/gehoorverlies-en-dementie-slechthorendheid Geraadpleegd 31 augustus 2024

Voorkom dementie, neem op tijd een gehoorapparaat. Financieel Dagblad. 20 december 2019. Beschikbaar via: www.vereniginggain.nl/nl/gehoorproblemen/dementie Geraadpleegd 31 augustus 2024

Woude D van der, Stoop T, Heida J-P. De maatschappelijke impact van leeftijdsgelateerde slechthorendheid in Nederland. Regulated Markets Strategy iov Specsavers. Juli 2019. Beschikbaar via [rapport_maatschappelijke_impact_leeftijdsgelateerde_slechthorendheid.pdf \(fenac.nl\)](#) Geraadpleegd 28 augustus 2024

Van der Wilk, R. Fade-out bij gehoorverlies: een op de drie slechthorenden isoleert zich. Hoorzaken. 10 maart 2024. Beschikbaar via <https://www.hoorzaken.nl/nieuws/fade-out-bij-gehoorverlies-een-op-de-drie-slechthorenden-isoleert-zich-sociaal/> Geraadpleegd 31 augustus 2024

Link tussen de hersenen en het gehoor. Amplifon. Beschikbaar via [Wat is het verband tussen de hersenen en het gehoor? | Amplifon](#) Geraadpleegd 4 oktober 2024

Federatie Medische Specialisten. Richtlijn Perceptieve slechthorendheid bij volwassenen. Patiëntinformatie/begeleiding gehoorverlies. 20 februari 2016. Beschikbaar via: https://richtlijndatabase.nl/richtlijn/perceptieve_slechthorendheid_bij_volwassenen/pati_ntinformatie_begeleiding_gehoorverlies.html Geraadpleegd 31 augustus 2024

Amstelveen in Cijfers - Gemeente Amstelveen. Geraadpleegd 22 augustus 2024

Sociale participatie van dove en slechthorende jongeren: acceptatie en populariteit. Kentalis. Oktober 2018. Beschikbaar via [Sociale participatie van dove en slechthorende jongeren: acceptatie en populariteit | Kentalis](#) Geraadpleegd 25 augustus 2024

Verbetersignalement Perceptieve slechthorendheid bij volwassenen - Onderweg naar passende hoorzorg. Het Zorginstituut. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. 1 december 2023. Beschikbaar via [Brief+aan+minister+van+VWS+over+aanbieding+verbetersignalement+Perceptieve+slechthorendheid+bij+volwassenen+-+Onderweg+naar+passende+hoorzorg.pdf](#) Geraadpleegd 25 augustus 2024

Knapen, J., Grosscurt, R., Schelven, F. van, Boeije, H., Bastiani, H., Helleman, S. *Het werkt anders: handreiking om de arbeidsparticipatie van mensen met een visuele of auditieve beperking te bevorderen*, Utrecht, Nivel 2020.

Kennisalliantie Inclusie en Technologie. Als dove of slechthorende actief meedoen aan vergaderingen? KIT 20 juli 2021. Beschikbaar via: [Visie Kennisalliantie Inclusie en Technologie \(inclusievetechologie.nl\)](#) Geraadpleegd 22 augustus 2024
